

१५०

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

१५०/च १७ (७५५)

ग्रंथ नाव

ताम्रपत्र स्वामीचे

चरित्र.

विषय

चरित्रे.

क्र. १०
चरित्र

मराठी-काव्य-
चरित्र.

नारायणस्वामींचे चरित्र

डॉ. व. व. चिंमटे

मराठी १७

①

॥ इति श्रीनारायणशास्त्रीचरित्रप्रारंभः ॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2)

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीसिद्धेश्वरगुरुभ्योनमः॥ नमोगणपत्नी
सरस्वती॥ भूकमाया आदिशक्ती॥ जीतुकजापुरवासिनी
णती कुकस्वामिणी त्रीनमियेती॥ १॥ आतानमोकवेश्वर
व्यासवाल्मिकादिशेखरथेयव्यासकवित्त्वश्रवणेउधार॥ ज
उमूढाबाहोतसे॥ २॥ आतानमिमातापितो॥ श्रीसद्गुरुज्ञा
नदाता॥ नमनमाझेसाधूसंता॥ ज्ञानीभगवंतावश्यंकेले॥ ३॥
सर्वश्रोत्यालागीनमन॥ करितसेसदाशिवनंदन॥ विनवी॥

(2A)

तसेकरजोडून॥ एकवचपरिसावे॥४॥ श्रीनारायणयतेश्वर॥
जेदाजीरावकोळेवाडीकर॥ त्याणीं गुरुभक्तीसदाचार॥ थो
रपदार्थसाधिला॥५॥ वृत्तीवेभवत्यागो निसाचार॥ आ
श्रमअनुभविलेचार॥ त्यांजलाप्रभृतीचरित्र॥ वर्णितोस
मग्रऐकावे॥६॥ कोळेमाहालचेवृत्तिवंत॥ देशपांडेराम
चंद्रपंत॥ अपाजीरावतकृत॥ कोळेवाडीतराहातीते॥
७॥ शिवरामप्रतिनिधीचीतनया॥ सकवारनामेज्याची॥

(3)

ज्याया॥ तिचे उदरी अपाजी राया॥ तीन पुत्र जाहले॥ ८॥ गो
विंद नामे ज्येष्ठ कुमर॥ दुजारा मचंद्र सुंदर॥ तिसरा तनय
जो पवित्र॥ जन्म त्याचा परिसावा॥ ९॥ विकारी संवत्सर शा
लिवाहन शक॥ वर्तत सन साउपरी येक॥ आवणठ
थनव मीपाक॥ ते वाळूक जन्मला॥ १०॥ वाळूक उपज
ता तिसरे दिवशी॥ माला जाती स्वर्गवासी॥ दुःख
जाले रायासी॥ वाळूका सीपा होनी॥ ११॥ सकवार

२

(3A)

बाईचीजननी॥काकूबाईतीप्रतिनिधीचीपत्नी॥
तिणेतोबाळजन्मापासोनी॥कष्टकरूनिरक्षिला
१२॥राजीरावनामंडविले॥बाळयत्नेप्रतिपाकि
ले॥दिवसोदिवसतेजकागळेजेसाचंद्रशुक्ल
पक्षी॥१३॥नकरीसर्वदासदन॥सदासर्वदासुहा
स्यवदन॥बाळतेजःपुंजपाहोन॥विस्मयजनकरि
ताति॥१४॥दिवसोदिवसथोरजाला॥परिअन्य

(4)

खेकनरुचेत्याला ॥ हरीसरभकीनामस्मरणाला ॥ ४७ ॥
अजैसाप्रहाद ॥ ४८ ॥ वेतबंधापूर्वचयेक ॥ ज्येष्ठबंधु
आणिजनक ॥ त्यागेनियामुलुलोक ॥ स्वर्गसुख
भोगीति ॥ ४९ ॥ नकरीतयाजखेदकाही ॥ वृत्तीजड
लीश्रीहरिपाई ॥ मध्यमवधूनेनेसमयी ॥ विद्याभ्या
सकरविला ॥ ५० ॥ पूर्वजन्मीचायोगभ्रष्ट ॥ अवतर
लासेवाटेस्पट ॥ कीनकरिताकाहीकष्ट ॥ अंगीश्रेष्ठ

३

(4A)

तावसतसे॥३८॥जीजीविद्यापढवावी॥तीतीअनायासे
यावी॥धिषणापाहोनीबरवी॥अश्विर्यकरितीसकवि
क॥३९॥अठवेवष॥मोंजीबंधन॥होताचिब्रह्मचर्यआ
चर्ण॥करितसेवेशधयय॥हास्त्राज्ञेनेवर्तते॥२०॥क
जळकरभांबुराव॥शिवहनुयाचेउपनाव॥श्रीहरि
चरणीसद्भाव॥प्रसिद्धलोकजीअसे॥२१॥तणैनि
जकन्यास्त्र॥धोंडुबाईनामाभिधान॥केलीदाजीरा॥

(5)

याअर्पण॥करुनीलग्नयथाविधी॥२२॥तीसाध्वीम
हापतिव्रता॥अनुसयाकीद्वपदसुता॥सावित्रीकी
रेणुकांमाता॥भ्रतारशेवसीअवरली॥२३॥नमोडीप
तीचेवचन॥पस्पुरुषगातादियासमान॥भ्रतारसेवा
रात्रंदिन॥मनउल्हासेकरातसे॥२४॥हाजीरावगु
हरुडाश्रम॥नित्यकरीतपदकमे॥आवडीरक्षीस्वधर्म
परवर्मआच्छादी॥२५॥नाहीसरलेजोवाकपण॥तोम

२

(5A)

अथमभ्राताहीपावलाभरण॥ संसारयाहावयालागुन॥ विसा
वानसेदुसरा॥ २८॥ त्याणेनिसंसारआचरत॥ परिपर
मार्थ॥ सर्वदाचित्त॥ पूर्वीविदेहीजनकवर्तत॥ तेसाअ
लिप्तविषयासी॥ २९॥ वस्तुहस्वदुतीउत्पन्न॥ यावेग
ळेधनधान्यसंपत्ती॥ रायाकृतमप्राक्तन॥ सर्वतेणेला
धले॥ ३०॥ होतेवडिलावितक्रुण॥ तेवारिलेनलग
ताक्षण॥ सतेआणिलीकाढोन॥ सावकारखिन्नन

(6)

होता ॥२९॥ न करी कोणा चायात पात ॥ नाही ज्याचे विषई
चित्त ॥ प्राण ही गेल्या असत्य ॥ भाषन करी सर्वथा ॥३०॥ ण
कामादिक पद वैरी ॥ जे जे पिदो नीयात ले बाहेरी ॥ आ
शाममता डराच्यारी ॥ हरी नाश लेयाते ॥३१॥ शत्रु परा
भविले सर्व ॥ राजसदन त्यासे गौरव ॥ देखुनि सरल स्वभाव ॥
रुपा देव करित से ॥३२॥ परची माते समान ॥ विषवत
मानीति परधन ॥ रुपे पाकी प्रजाजन ॥ सोडी दुर्जनस ॥३३॥

(6A)

हवास॥३३॥सर्वभूतीसमानता॥पुत्रासमहेपोअभ्यागता॥
नठेवीधनदारेवरीममता॥लोकापवादाभीतसे॥३४॥
प्रातःकाकीदेवताचन॥सायान्हीअतिथीपूजन॥सा
यान्हीपुराणश्रवण॥रात्रिकीर्तनकरीतसे॥३५॥जेजे
सांगेज्याज्यासमझे॥वटवृक्षधोंडुबाई॥नविसंवेक्ष
णकाही॥पतिपाईपतिव्रता॥३६॥गायेनबोलताकिं
चित॥तोविजाणेमनोगत॥तदनुसारसाध्वीवागत॥

(१)

नकरीविपरीतस्वप्नीही॥३८॥संदरकलत्रअज्ञेत॥सदास
नानामीरत॥देवीसंपत्तीदक्षित॥अल्पपुण्येनोद्धेवि॥३९॥
दुष्काळपडतावेचूनीधान्य॥सखीकेलेदुर्वळजन॥मंग
वेढियादामाजिनेपूर्व॥देखेलेखपरी॥४०॥वक्ताजेसाबु
हस्पती॥स्वरूपेकेवकरतापत॥जगीप्रगटलीसकीर्ति
लोकवर्णितीअपार॥४१॥वावेच्यारीमानसी॥ज्ञानगु
रुकरावेकवणासी॥तोऐकिलेनरसिंपुरासी॥सिध्देष्व

६

(7A)

रगजगुरु॥४॥रिधिसिधिय्याचा दासी॥रामदमकरुणा
मानसी॥राजयोअहिर्निशी॥गाविकासीतारित॥४२॥
दावीनानाचमत्कार॥भूमंडली दुर्गाईश्वर॥ज्याचाशि
वाजीनृपवर॥करवीरवत्सलेशी॥४३॥मगजावोनित
याकडे॥क्षणीतरीदूरकरावपवसाकडे॥तौहीनिजन्ममृत्यु
चेवेढे॥सुखीकरागुरुवयो॥४४॥स्थाणीजाणोनिशुद्ध
भाव॥संतोषनिदीधलाअनुग्रह॥तडुपरीतोदाजीरा

ग

(९)

रेख॥ स्यावरीगुरुकोंदणअमोलिक॥ होताज्ञानदीसिची
सकक॥ अंतर्वात्यप्रगटली॥ ५२॥ अधीचनिर्मकजीव
न॥ स्यातगंगेचेजाण॥ अधीचरयदृष्टावन॥ स्यातजैसे
तुळसीचे॥ ५३॥ अधीचनिर्ममपनिव्रता॥ स्यावरीस्र
सपूअनुकृता॥ स्यावरीअककारयालिता॥ तद्वतरा
वशोभत॥ ५४॥ ज्याचेसंसारीचित्तनाही॥ ठेवोनिल
क्षगुरुपाई॥ भक्तीवैराग्यज्ञानडोही॥ असेनिमग्नस

६

(9A)

वैदा ॥५६॥ प्रथम सत्राशे सत्रात ॥ धोंडू बार्दे जाली प्रसू
त ॥ पुत्र जालानाम उचित ॥ अनं दरा वठे विले ॥५७॥ धा
कुटात नय नारायण ॥ त्याचे वा विसात जनन ॥ पितृ
भक्तीसी श्रावण ॥ अवतरला सेवा दते ॥५८॥ राके
सत्राशे ते विसात ॥ जाणोति समय एकांत ॥ हास्य क
रोनि काय बोलत ॥ पलो लागी ते धवा ॥५९॥ ऐसे आ
हे धर्म शास्त्री ॥ कीयेक पुत्र जाल्या उपरी ॥ त्या गोनिष्ट

(१०)

हरुजश्रमस्त्री॥ कीयेकपुत्रजात्याउपरि॥ योगसाधन
करावे॥ ६०॥ तयामर्यादेनेपाहता॥ तुजलापुत्रहोन
जालेआता॥ तुझ्याकृपाचीसुकता॥ जालीअसेसर्व
स्वे॥ ६१॥ तरिऐककांतेजवनमानवदेहअशाश्वतजा
ण॥ केव्हाकाळनेहीछवे॥ नाहीक्षणभरवसा॥
६२॥ देहअसत्याचेघर॥ क्षणतीकवीबुद्धाकार॥ आ
युष्यनमिळेअनुमात्र॥ कोटीद्रव्यवेचल्या॥ ६३॥ शत

(10A)

वर्षमर्यादाकेली॥ तितुकीकोणाचेपदरीपडली॥ जो
वरीजरानाहीस्पर्शली॥ तोवरीसाधन॥ ६४॥ धनराही
लगाईचेठाई॥ बंधनजागामहिधीगाई॥ परलोकमा
गाचेठाई॥ कर्ममात्रवरोवली॥ ६५॥ कोणेवेळेकाळ
येईल॥ नरतनुधेवोनिजाईल॥ पुन्हाचोयेशियेई
ल॥ भोगणेतयअत्तासी॥ ६६॥ शीतकाळाआधी
वस्त्रे॥ युध्यसमयाआधीरास्त्रे॥ ६७॥ क्षयेअधीभोज

(11)

नपात्रे॥ नीट करावी सुज्ञानी॥ ६७॥ कळोति जे त्रैने शा
किती॥ ते नरजाणावे आसयाती॥ एवंड नान पडे पुन
राहती॥ अकल्य जाणनि धोरे॥ ६८॥ या प्रपंच्य गुंडा
ळ्याने॥ आयुष्य जाई उबो न॥ शाकी ही न जात्या
साधन॥ कैसे घडे सांगे॥ ६९॥ जन्म मृत्युची वेर क्षार
ही चुकवावी समग्र॥ पातक न स्पर्शे अनुमात्र॥ ऐसा
विचार करावा॥ ७०॥ मज वै भवन लागे गोडा॥ नावडे

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com